

Upptäck Närke från Rusakulan

Rusakulan är den främsta och mest lättåtkomliga utsiktspunkten österut från Kilsbergskanten. En molnfri och klar dag ligger stora delar av Närke och Västmanland framför dina fötter. Med kikare kan du då se ett radar-torn 75 km bort i Godegård, Östergötland. Före lövsprickningen kan du räkna till inte mindre än 21 kyrktorn.

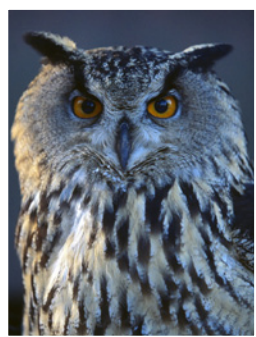
Regionförbundet Örebro ansvarar för skötseln av Rusakulan. Vi arbetar med regional friluftsliv- och turistverksamhet. Vi är också huvudman för den 28 mil långa vandringsleden Bergslagsleden.

Vår webbplats www.regionorebro.se är en mötesplats för friluftslivet i hela regionen. Rusakulan ligger efter Bergslagsleden, mer information om leden finns på www.bergslagsleden.se.

Rusakulan ligger i Ekopark Kilsbergen. Bakom ekoparken står markägaren Sveaskog, som är Sveriges största skogsägare och ledande leverantör av timmer, massaved och biobränsle. Sveaskog arbetar även med markförsäljning och tillhandahåller jakt och fiske samt mark för lokala företagare inom naturbaserad turism. Bolaget ägs av staten.

Ekopark Kilsbergen invigdes 2007 och blev Sveaskogs 18:e ekopark. Totalt utvecklar Sveaskog 36 ekoparker över hela landet. Läs mer på www.sveaskog.se.

Rusakulan – en storslagen utsiktsplats

Vid inlandsisens kant

Att stå på Rusakulan för drygt 9000 år hade inneburit en utsikt över ett hav vars andra strand låg någonstans en bit in i Ryssland.

Den senaste inlandsisen lämnade Kilsbergen för omkring 10 000 år sedan. När isen smälte kom de väldiga mängderna smältvatten att fylla upp de lägre liggande delarna av Närke. Det hav som bildades fick namnet Yoldiahavet, och kom att täcka hela Mälardalen, Hjälmarsänkan och Närkeslätten.

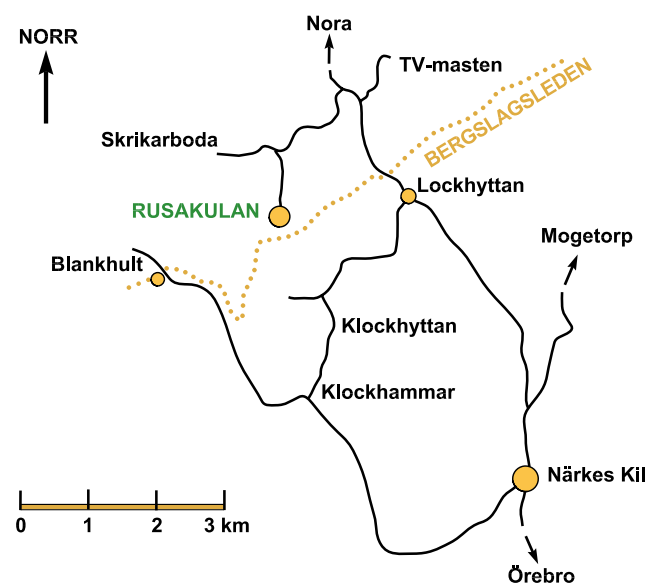
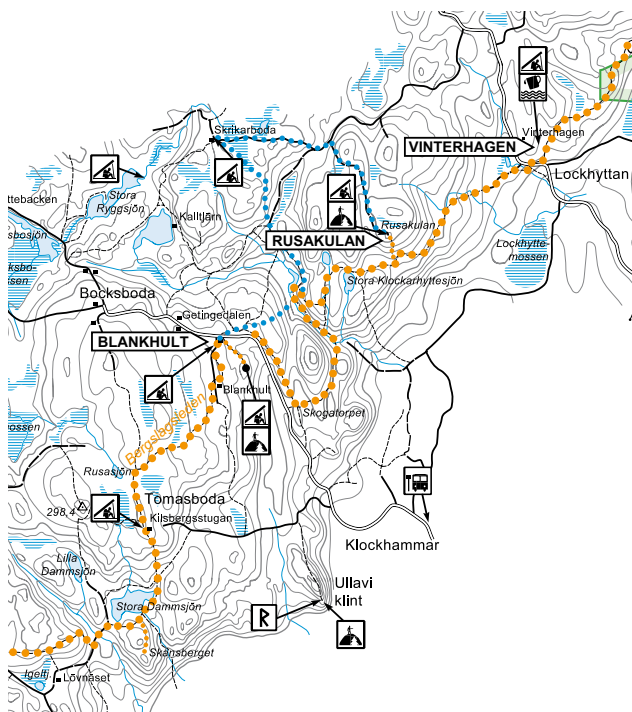
Yoldiahavets strandkant kan man idag se som väldiga klapperstensfält längs hela Kilsbergskanten. Här svalade havsvågorna bort jord och sand under hundratals år. Närmaste strandlinje österut fanns en bit in i Ryssland. Klapperstensfälten finns närmast att beskåda nere i byn Lockhyttan, där Bergslagsleden passerar vägen. Ännu vackrare fält finns i naturreservatet Lövbricken.

Soldaten Rus

Rusakulan lär ha sitt namn efter soldaten Rus, som här ska ha bränt sitt brännvin. Hans tankar kretsade enligt sägnen ständigt kring hans ungdoms älskade, som en gång övergett honom, men som han varje dag väntade skulle komma tillbaka. Historien förtäljer att det alltid stod en bukett ängsblommor på bordet i hans kammare. "Brudbuketten", kallade han den. Tonsättaren Esse Björkman, från närliggande Ramshyttan, skrev melodin "Dans på Rusakula", som också spelats in på skiva.

Rusakulan via Bergslagsleden

Vandra Bergslagsleden fram till Rusakulan. Väljer du att starta vid Lockhyttan där Bergslagsleden korsar vägen (etappblad 8) har du en lätt vandring fram till Rusakulan på cirka 2 km. Ett annat alternativ är att starta i Blankhult, då blir vandringen cirka 3,5 km.

Hiitta dit

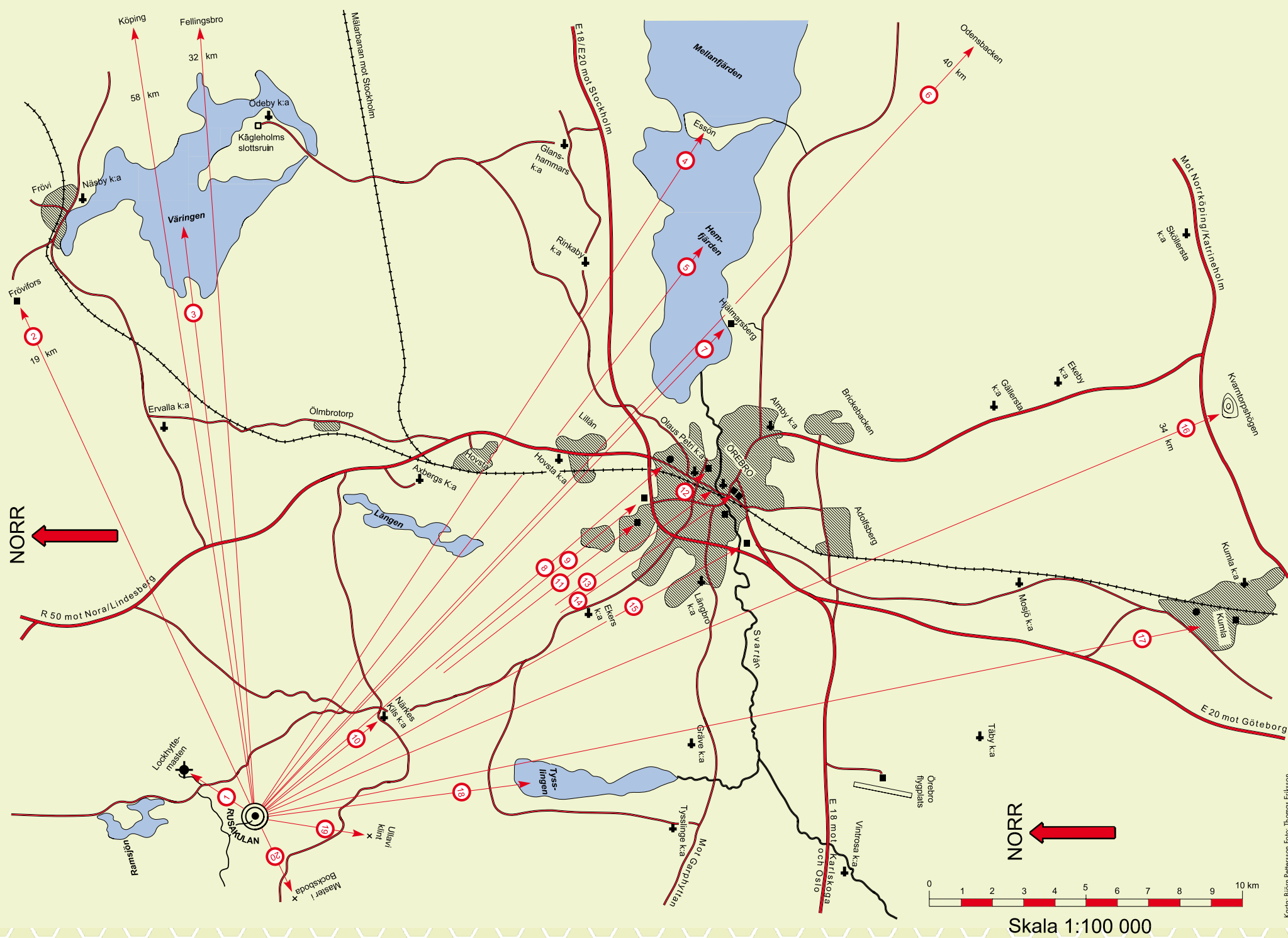
Från gamla Noravägen, mellan Lockhyttan och Pershyttan, ta av vid parkerings- och informationsplatsen Stakadamman, på en mindre grusväg skyltad "Rusakulan 3 km".

Efter 2 km ta vänster, "Rusakulan". Åk ytterligare 1 km fram till parkeringsplats med vindskydd. Under vårens tjällossning kan den sista delen av vägen vara svårframkomlig. Vi rekommenderar att du istället vandrar Bergslagsleden.

Rusakulan är lättillgänglig

Utsiktspunkten är möjlig att nå för den som är rörelsehindrad. Från parkeringen nedanför finns en körbar väg på cirka 100 meter upp till utsikten.

Den som vill njuta sin matsäck runt en brasa kan använda vindskyddet strax nedanför utsikten. Intill vindskyddet finns en torrtoalett.

Med utsikt från Rusakulan

1. Tv-masten i Lockhyttan, 320 m hög, byggdes i början av 1960-talet. Eftersom masten står på en höjd som är 250 meter roterar flygfyrén högst upp 570 meter över havet. Härifrån sänds radio- och tv-program ut över länet. Lockhyttan är en av de många hyttor vid Kilsbergens fot som bönder från trakten tillsammans uppfört för järnframställning.

2. Frövifors pappersbruk tillverkar sulfatmassa som blir förpackningar till exempelvis mjölk, juice och vin. Här finns också Sveriges enda industriella pappersbruksmuseum.

3. Sjön Värningen ligger på gränsen mellan Närke och Västmanland. Största djupet ligger på cirka 15 meter. Värningen är en del av vattenflödet till Arbogaån och vidare ut till Mälaren. På en ö i sjön uppförde Magnus Gabriel De la Gardie 1670 Käggleholms slott, som under sin trettiofemåriga existens ansågs vara ett av Sveriges ståtligaste herresäten. Slottet brann 1712 och är idag enbart en ruin.

4. Essön är en del av en stor grusås som delar upp Hjälmaren i Hemfjärden och Mellanfjärden. Den tredje och största delen av Hjälmaren kallas Storhjälmaren.

5. Hemfjärden i Hjälmaren. Den innersta viken av Hemfjärden, Rynningeviken, är naturreservat sedan 1995. Här finns flera fågeltorn och gömslen samt ett utbrett nät av cykelvägar.

6. Siloanläggning i Odensbacken.

7. Hjälmarsbergs herrgård. Ägarlängden för Hjälmarsbergs herrgård – vackert belägen vid Hjälmarens södra

strand – går tillbaka till 1500-talet, även om det är troligt att gården har ett ännu äldre ursprung.

8. Vattentornet Svampen, 58 meter högt. Landets mest besökta vattentorn, som uppfördes 1957 och blev stilbildande eftersom det var det första vattentornet i svampform. En kopia finns i Saudiarabiens huvudstad Riyadh.

9. Eurostop. Hotell och köpcenter i nordvästra Örebro, byggt 1991.

10. Närkes Kils kyrka är en medeltida kyrka, troligen från 1200-talet. Liksom många andra kyrkor i Närke är den byggd högt uppe på Karlsundsåsen. I samband med en stor ombyggnation i gustaviansk stil 1780 fick kyrkan dagens utseende. Den ligger vid en av pilgrimsvägarna till Olof den heliges grav i Nidaros (Trondheim).

11. Höghuset i Vivalla. Stadsdelen Vivalla i nordvästra Örebro stod klar 1968. Här bor 6 000 personer. Väster om stadsdelen låg tidigare Vivalla by, där 1600-talskalden Lars Wivallius föddes och varifrån han tog sitt namn.

12. Universitetssjukhuset i Örebro. Här arbetar omkring 3 500 anställda och det är ett av Sveriges åtta universitetssjukhus, med plats för 600 patienter.

13. Nikolaikyrkan, Örebro. Kyrkan påbörjades under 1200-talets andra hälft och tros vara färdigbyggd i mitten av 1300-talet. Bland de större händelserna i kyrkans historia kan nämnas begravningen av Engelbrekt 1436 och valet av Jean Baptiste Bernadotte (Karl XIV Johan) till svensk tronföljare 1810.

14. Krämaren – köpcentrum och bostäder på söder i Örebro – består av två likadana höghus och ett sammanbyggt bottenplan. Krämaren ritades av bröderna Erik och Tore Ahlsén och invigdes 1963. Den blev Örebros dittills största fastighet och fick symbolisera en ny epok i stadens utveckling.

15. Åbyverket, kraftvärmeverk i Örebro. Åbyverket är ett av Sveriges största kraftverk som eldas med biobränsle, 95 procent består av biobränsle och torv. Under högsäsong kommer ett sjuttioåtta lastbilar med bränsle till verket varje dag.

16. Kvarntorpshögen sticker upp 105 meter ovanför Närkeslätten. Högen består av aska som bildades när man på 1940-1960-talen brände alunskiffer för att få fram olja. Idag finns också en konstsamling högst upp på högen, dit det går en trappa med hela 427 steg. Man kan också ta sig dit med bil.

17. Siloanläggning i Kumla.

18. Sjön Tysslingen är tillsammans med Oset och Kvismaren en av Närkes klassiska fågelsjöar, med ett rikt fågelliv året om. Tysslingen är mest känd för den stora svanrasten. I mars – april rastar varje år tusentals sångsvanar här på sin resa norrut.

19. Ullavi klint, utsiktspunkt och fornborg från folkvandringstiden, omkring 500 e.Kr.

20. Master i Bocksboda.